

หัวข้อวิจัย	การพัฒนา รูปแบบห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทยสู่ประชาคมอาเซียน
ผู้ดำเนินการวิจัย	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติยา เนตรวงษ์
หน่วยงาน	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ปี พ.ศ.	2558

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและสังเคราะห์สภาพการบริหารจัดการและมาตรฐานห้องสมุดในประเทศไทยสู่ประชาคมอาเซียน 2) ศึกษาสภาพการบริหารจัดการเพื่อเตรียมความพร้อมของห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทยสู่ประชาคมอาเซียน 3) พัฒนารูปแบบห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทยสู่ประชาคมอาเซียน และ 4) ยืนยันรูปแบบห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทยสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาแบ่งเป็น 4 กลุ่มได้แก่ 1) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาชั้นตอนที่ 1 ประกอบด้วย เอกสารเพื่อการวิเคราะห์และสังเคราะห์ รวมถึง ผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญด้านห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทยเพื่อการสัมภาษณ์จำนวน 5 คน 2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาชั้นตอนที่ 2 ประกอบด้วย ผู้ให้บริการและผู้บริหารห้องสมุดจำนวน 238 คน และผู้ใช้บริการห้องสมุดจำนวน 942 คน จากห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทย 20 แห่ง 3) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาชั้นตอนที่ 3 ประกอบด้วย ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทยเพื่อประเมินความสอดคล้องของร่างรูปแบบฯ กับวัตถุประสงค์การวิจัยจำนวน 7 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านห้องสมุดมหาวิทยาลัยในการประชุมกลุ่มจำนวน 7 คน และ 4) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาชั้นตอนที่ 4 เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อยืนยันรูปแบบห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทยสู่ประชาคมอาเซียนจำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์เชิงลึก 2) แบบสอบถาม 3) แบบประเมินความสอดคล้องของร่างรูปแบบฯ และ 4) แบบประเมินเพื่อยืนยันรูปแบบฯ จากผู้ทรงคุณวุฒิ ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) t-test และ F-test ซึ่งผลการศึกษาพบว่า

1) สภาพการบริหารจัดการห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่เริ่มมีการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน นโยบายการบริหารจัดการมาจากนโยบายของมหาวิทยาลัยแล้วระบุเป็นพันธกิจของห้องสมุด ประเด็นการดำเนินงานเน้นการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อรองรับการศึกษาสู่อาเซียน มาตรฐานของห้องสมุดต้องมีการกำหนดนโยบายการบริหารรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน การจัดสรรงบประมาณการบริหารและส่งเสริมกิจกรรม/โครงการรองรับประชาคมอาเซียน การเตรียมความพร้อมบุคลากร การบริการด้านการเรียนการสอนในระดับภูมิภาคอาเซียน การบริการวิชาการ และการวิจัยในระดับภูมิภาคอาเซียน การบริการสืบค้น พัฒนาเนื้อหาดิจิทัลมากกว่าหนึ่งภาษา การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อบรรยากาศการเรียนรู้อาเซียน มีความร่วมมือระหว่างห้องสมุดในระดับภูมิภาค

อาเซียน และมีการประกันคุณภาพที่สอดคล้องกับนโยบายการประกันคุณภาพการบริการรองรับประชาคมอาเซียน

2) สภาพการบริหารจัดการเพื่อการเตรียมความพร้อมของห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทยสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้บริการห้องสมุดการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = 0.76) ผู้ให้บริการห้องสมุดที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ลักษณะงาน และประสบการณ์การทำงานห้องสมุดต่างกัน มีการปฏิบัติเพื่อการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนไม่แตกต่างกัน แต่ผู้ให้บริการห้องสมุดที่ห้องสมุดในสังกัดสถานศึกษาต่างกัน มีการปฏิบัติเพื่อการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน ส่วนความคิดเห็นของกลุ่มผู้ใช้บริการห้องสมุดในการปฏิบัติงานของห้องสมุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.61) ผู้ใช้บริการห้องสมุดที่มีเพศ อายุ และการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของห้องสมุดเพื่อการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนไม่แตกต่างกัน แต่ผู้ใช้บริการห้องสมุดในสังกัดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติของห้องสมุดเพื่อการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน

3) การพัฒนารูปแบบห้องสมุดมหาวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยในประเทศไทยสู่ประชาคมอาเซียนมี 7 องค์ประกอบคือ การบริหาร การบริการ บุคลากร ทรัพยากรสารสนเทศ การจัดการทรัพยากรสารสนเทศและคลังความรู้ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และเครือข่ายความร่วมมือ

4) ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อรูปแบบห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทยสู่ประชาคมอาเซียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.16)

Research Title The Development of University Library in Thailand to ASEAN Community Model

Researcher Assist. Prof. Dr Titiya Netwong

Organization Faculty of Sciences and Technology
Suan Dusit University

Year 2015

The objectives of this study were: 1) to study and synthesis the status of management and standard of university library in Thailand to ASEAN community 2) to study the status of management for preparation of university library in Thailand to ASEAN community 3) to develop university library in Thailand to ASEAN community model and 4) to propose the university library in Thailand to ASEAN community model. The samples consisted of 5 directors or experts of university library to study the first phase, 238 staff and 942 users of the university libraries to study the second phase, 14 directors or experts of university library to study the third phase and 5 experts to study the forth phase. The data was collected by 1) interview form 2) questionnaire 3) Item Objective Congruence form (IOC) and 4) the questionnaire to propose the university library in Thailand to ASEAN community model from experts. The analyzed with content analysis, percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test. The findings of this study were as follows: 1) Management of the university library began to prepare for the ASEAN community. The management policy of university library were from the policy of the university to identify the genetic activities of the library. Operational issues on the development of learning resources to support education in ASEAN. The libraries must have a policy of support for the ASEAN community, budgeting for management and promotional activity / project support ASEAN community, personnel readiness, instructional services in the region, academic service and research in the region, service search and development of digital content in more than one language, the environment of libraries to learning atmosphere ASEAN, cooperation between libraries in the region and quality assurance compliance with the quality assurance support services of ASEAN community. 2) The management of university library in Thailand preparation for the

ASEAN community from performance of libraries' staff were generally rated at "medium" ($\bar{x} = 3.33$, S.D. = 0.76) and the opinions libraries' users were generally rated at "high" ($\bar{x} = 3.72$, S.D. = 0.61), the library staff' gender, age, education level, working character and working experiences had no effect on management of university library preparation for the ASEAN community whilst department of library made a differences in their performance, and the library users had no different opinions on library management for preparation of university library to ASEAN community in relations to their gender, age and education level, on the other hand, department of library was the only factor that caused different opinions on the performance of university library. 3) The model for the university library in Thailand to ASEAN community consisted of 7 components as followed: management, servicing, personnel, information resources, information resources management and knowledge warehouse, learning environment and cooperation network. And 4) the opinions of experts in the model for the university library in Thailand to ASEAN community were generally rated "highest" ($\bar{x} = 4.86$, S.D = 0.16).